

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksb.: Robert Isaksen
e-post: fmnoris@fylkesmannen.no
Tlf: 75531612
Vår ref: 2016/4545
Deres ref:
Vår dato: 15.12.2016
Deres dato:
Arkivkode: 321

Endelig tilrådning pr 06.01.2017 - Nordland

Fylkesmannen i Nordland la 29.09.2016 frem sin tilrådning for fremtidig kommunestruktur i Nordland. Oppsummert konkluderte tilrådningen som følger:

«Åtte kommuner i fylket har gjort positive vedtak om å slå seg sammen med nabokommuner. Dette er Tjeldsund, Narvik, Vestvågøy, Bodø, Rana, Vefsn, Alstahaug og Brønnøy. Ingen av de øvrige 36 kommunene har gjort tilsvarende vedtak innen fristen 1. juli. Dette innebærer at det ikke ligger til rette for sammenslutninger i Nordland basert på 100% frivillighet. Etter Fylkesmannens vurdering er imidlertid behovet for endringer stort. I noen tilfeller er behovet så stort og/eller prosessen tilstrekkelig moden til at det kan gi grunnlag for å tilrå vedtak om endringer våren 2017. Vi vil derfor gruppere våre tilrådninger i følgende kategorier:

A. *Tilrådning om at Stortinget fatter beslutning om sammenslåing med virkning fra 01.01.2020.*

Fylkesmannen tilrår slike vedtak for:

- *Evenes og Narvik*
- *Moskenes, Flakstad og Vestvågøy*
- *Røst, Værøy og Bodø*

B *Sterk anbefaling til kommuner om å gå i ny dialog med aktuelle nabokommuner og fatte nye vedtak innen den forlengede tidsfristen (31. desember 2016). Dette er kommuner som i stor grad erkjenner sine utfordringer med tjenesteleveranser og/eller økonomi, som har fremforhandlet et løsningsalternativ gjennom gode prosesser og der det etter Fylkesmannen haster å finne en fremtidig løsning. Fylkesmannen tilrår dette for:*

- *Ballangen, Tysfjord øst og Narvik*
- *Tysfjord vest og Hamarøy*
- *Tjeldsund og Harstad i Troms*
- *Steigen og Bodø*

Fylkesmannen understreker det kritiske behovet for endring i Tysfjord og Ballangen. Disse kommunene er kommet kort i sine prosesser gjennom reformperioden. Hvis den utvidete fristen for å gjøre nye vedtak ikke blir tilstrekkelig for kommunene, bør

nasjonale myndigheter likevel vurdere å fatte vedtak om sammenslåing med virkning fra 01.01.2020.

- C *For resterende kommuner anbefaler Fylkesmannen at det arbeides videre med en reformprosess. De største kommunene vil kunne klare seg alene, men de fleste har etter Fylkesmannens vurdering behov for å inngå i en større enhet for at kommunereformens målsettinger kan nås. De lokale prosessene i reformperioden har kommet for kort til at Fylkesmannen på dette tidspunkt kan se konkrete muligheter for løsninger innen den forlengede tidsfristen. For de minste haster det med klare retningsvalg.*

Det vil også for disse kommunene være mulig å fatte nytt vedtak innen den forlengende fristen og på den måten få del i de økonomiske virkemidler som følger reformen.»

Tilrådingen baserer seg (i første rekke) på det omfattende materialet kommunene har sendt inn ifm endelig vedtak, men også på vår kjennskap til kommunene i fylket samt utviklingstrekk i samfunnet og i den aktuelle regionen. Det er i perioden etter at tilrådingen ble fremlagt ikke kommet frem nye forhold av betydning for konklusjonene.

Aktivitet i fylket etter Fylkesmannens tilråding

Alle kommunene i kategori B i tilråding av 29.09.2016, har fulgt opp Fylkesmannens oppfordring om å gå i ny dialog med nabokommunene. Det har vært gjennomført omfattende og gode prosesser i disse kommunene, noe Fylkesmannen anser som svært positivt. I det følgende oppsummeres disse prosessene kort:

Tjeldsund - Skånland

Begge kommunene fattet i møte 14.12.2016 positivt vedtak om sammenslåing. Vedtaket bygger på tidligere utredningsarbeid ifm ETS alternativet. I avstemmingen i kommunestyret fikk Skånland alternativet 9 stemmer, mens Harstad alternativet (som også var oppe til votering) 8 stemmer. Fylkesmannen har mottatt lovlighetsklage på vedtaket etter KL § 59.

Fylkesmannens vurdering:

For Tjeldsunds del vurderer fortsatt Fylkesmannen Harstad - alternativet som den løsningen som i størst mulig grad oppfyller reformens fire mål, jf tilråding av 29.09.2016. Flertallet i kommunestyret ønsker imidlertid en sammenslåing med Skånland kommune og har innen den utvidede fristen gjort de nødvendige vedtak (vedlegg; 1). Fylkesmannen vurderer ikke den nye kommunen å oppfylle reformens mål, men ser likevel denne løsningen som skritt i riktig retning og anbefaler at den følges opp med nasjonale vedtak i reformperioden.

Ballangen – Tysfjord øst – Narvik

Ballangen fattet i etterkant av tilrådingen vedtak om å ta opp igjen nabopraten med Narvik. Endelig vedtak om sammenslåing ble gjort i kommunestyremøte 15.12.2016:

«Kommunestyret i Ballangen kommune vedtar kommunesammenslåing med øvrige kommuner i Ofotenalternativet bestående av Narvik, Tysfjord Øst, Evenes og Ballangen.»

Tysfjord fattet 01.10.2016 vedtak om å gå i nye nabosamtaler med Hamarøy (vestsiden) og Ofotenalternativet (østsiden) for å få avklart mulighetene ift en eventuell deling av kommunen. Det er gjennomført en utredning med en innbyggerundersøkelse hvor flertallet ønsker deling, og det er utarbeidet en intensjonsavtale med Hamarøy. Endelig vedtak om deling ble behandlet i ekstraordinært kommunestyremøte 19.12.2016, men saken ble der utsatt til møte 24.01.2017.

Narvik behandler ikke saken på nytt i bystyret, da vedtak fattet innen frist 01.07.2016 ansees som tilstrekkelig.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen tilrår at Stortinget fatter beslutning om sammenslåing med virkning fra 01.01.2020 for Ofotenalternativet (Narvik, Evenes, Ballangen, Tysfjord øst). Det har vært stor aktivitet i regionen etter Fylkesmannens tilrådning av 29.09.2016, og Ballangen har fattet vedtak om sammenslåing innen utvidet frist 31.12.2016. Fylkesmannen vil igjen understreke det kritiske behovet for endring i Tysfjord og Ballangen. Vi tilrår på bakgrunn dette at Stortinget vedtar sammenslåing uavhengig av utfallet i Tysfjord kommunes behandling av saken 24.01.2017.

Tysfjord vest – Hamarøy

Tysfjord fattet 01.10.2016 vedtak om å gå i nye nabosamtaler med Hamarøy (vestsiden) og Ofotenalternativet (østsiden) for å få avklart mulighetene ift en eventuell deling av kommunen. Det er gjennomført en utredning med en innbyggerundersøkelse hvor flertallet ønsker deling, og det er utarbeidet en intensjonsavtale med Hamarøy. Endelig vedtak om deling ble behandlet i ekstraordinært kommunestyremøte 19.12.2016, men saken ble der utsatt til møte 24.01.2017.

Hamarøy fattet i etterkant av tilrådningen vedtak om å ta opp igjen nabopraten med Tysfjord. Kommunene har utarbeidet en intensjonsavtale som er vedtatt i kommunestyret, og Hamarøy har signalisert at saken skal behandles i kommunestyremøte 26.01.2017.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen tilrår at Stortinget fatter beslutning om sammenslåing med virkning fra 01.01.2020 for alternativet Hamarøy – Tysfjord vest uavhengig av utfallet i de respektive kommunestyrenes behandling av saken.

Steigen – Bodø

Kommunene har i løpet av høsten gjennomført nye nabosamtaler og underskrevet ny intensjonsavtale. Steigen skal gjennomføre ny folkeavstemming 16.01.2017 og fatter endelig vedtak i saken innen utgangen av januar, mens Bodø har saken på sakskartet til bystyremøte 09.02.2017.

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen stiller seg svært positiv til de omfattende og gode prosessene som har vært gjennomført i kommunene i etterkant av tilrådning av 29.09.2016.

Med hilsen

Hill-Marta Solberg

Egil Johansen
fung.kommunal- og beredskapsdirektør